

ትብባሕ ናብ ብጻይ ኣባይ ወልዱ (ኣባይ ደራ)

መልእኽቲ ድህረ-ጉባኤ

መሓሪ የሃንስ

መቐለ

ፈለግ ወያይ ሰላምታይ ይብጻኩኝ። ንክልላይ ግዜ ኣባይንባር ህወሓት ኮይንካ ሰለዝተመረፀካ እንካዕ ደስ በለካ ክብለካ ግን ኣይደልን። ሰላምንታይሲ ንመበል 2ይ ግዜ ዝተመረፀካ ሰልጣን ደሊካ ተጻርካ ከምዘይኮነ ሰለዝግምት። ካብ ኣባይንባርነትካ ክትወርድ ድሌት ነይሩካ ክኸውን ከምዝኸኸል ምልክት ዝህቡ ነገራት ተጻዚቦ እዮ። ውድባዊ ሓፋፍነት ኮይንካ ግን ተቀቢልካዮ ኣለካ።

ናብ ዋኒይይ ክምለስ ከለኩ፤ ንዓካን ነቶም ፖለቲካዊ ቃልሲ ውሽጢ ፓርቲ ዝወልዑ ብጾትካን ከመስግነኩም። ቆሪፀኩም ኣብ ውሽጢ ውድብ ቃልሲ ሰለዝወላዕኩም ከኣ እንሆ ምናልባት ድሕሪ ውድቀት ደርጊ ታሪካዊ ክበሃል ዝኸኸል ውዑይ ጉባኤ ተሳሊጡ። ምስ ካልኦት መሓዞት ውድባት ክነፃፀር ከሎ ጥራሕ ዘይኮነ፤ ብጭቡጥ መለኪዒታት መበል 12 ጉባኤ ታሪካውን መንገዲ ቀፃሊ ዓወት ህወሓት ዝኸፈተን እዮ። ብመዳይ ምትክካእ ውን መሓዞት ውድባት ክሳብ ዝገርግም፤ 7 መራሕቲ ብምስንባት ዝተረፉ ድማ ብመረፃ ብምውራድ ዝድነቑ ስራሕ ተሰሪሑ እዮ። እቶም ተታሒዞም ዘለዉ ኣንፈታት ውን ኣብ ፅልምትምት ኣትዮ ዝነበረ ደጋፍን ኣባልን ተሰፋ ስኒቕ ክቃለስ ዝኸኸሉ እዮም።

እንተኾነ ግን ዓወት መበል 12 ጉባኤ ንረብሓ ህዝቢ ትግራይ ዝሸፈሉ መስርሕ ገና ቀፃሊ ሰለዝኾነ፤ ኣብ ምጥያሽ ካቢኔ ትግራይን ምስራፅ ስራሕቲ ሰናይ ምሕደራን ኣቓልቦ ክወሃቦም ዝግባእ ነገራት ክቐምጥ። ኣብ ታሕተዎት መዋቕራት ዘሎ ፀገማት ብዝርዝር ካልእ መኣልቲ ዘቐርቦ እንተኾነ፤ ኣብ ምጥያሽ ካቢኔ ግን ሓያል ጠመተ ዘድልዮም ቢሮታት፣ ቤት ፅሕፈታትን ትካላትን ክጠቅስ።

1. ቢሮ ትምህርቲ፣ ትግራይ ቅድሚ ሓደሳት ዓመታት ኣብ ኢትዮጵያ ብፅሬት ትምህርትን ተዋዳደርቲ ተምሃሮን ብምፍራይ ኣብ ቅድሚት ትስራዕ ነይራ። ንዝሓለፉ ተኸታተልቲ ዓመታት ግን ኣብ ድሕሪት ተረፉ። እዚ ከምዚ እንዳሃለወ ግን በየናይ መለክዒ ከምዝኾነ ኣይፍለጥን ኣብዮተ ትምህርቲ ትግራይ ሞዴል እንዳተብሃላ ይርቁሓ ኣለዎ። እዚ እንታይ ዝብልዎ ዘረባ እዮ? እዚ ቢሮ ብዘይወዳል ሕደር ክፍተሽ ኣለዎ።

2. ቢሮ ባህልን ቱሪዝምን፤ እዚ ቢሮ ዚ ንዝሓለፉ 24 ዓመታት ዝደቀሰን ዳርጋ ናይ ውልቀ ሰባት ትካልን መሲሉ ይስመዓኒ። ብፈሽራ ጥራሕ ትግራይ ኦፕን ኦዲዮ ሙዝየም እያ እንዳተብሃላ፤ ምስ ኩሉ ፀጋታታ ኣብዚ እቶ ዘይብሃል ረብሓ እያ ትረክብ ዘላ። ካልእ ተረፉ ኣብ ባህልናን ታሪክናን ዝገበር ወረራ ውን ከከላኸል ዘይኸኸል ቢሮ ኮይኑ ተራእዮ እዮ። ሰለዚ ባህል፣ መንገት፣ ታሪክን ተጋሩ ተዓቂቡ ትሪዝም ምስ ካልኦት ሴክተራት ተኣሳሲሩ ሓደ ግምባር ልምዓት ምእንታን ክኸውን ይፈተሽ።

3. ቢሮ ሕርሻ፤ እዚ ቢሮ ብተነፃፃሪ ፅቡቕ እካ እንተኾነ፤ ማእከል እንፅርፅርት ገባርን ከምኡ ወን ኣብ ገጠር ምስ ስራሕቲ ሕርሻ ተተሓዚ ዝረኣዩ ብልሽውናታት እንተዝፍተሹ ኣይኸፍእን። ቀንዲ ግን እዚ ቢሮ ካብቶም ናይ ሓሶት ሪፖርት ዝቐመጡም

ቢሮታት ሰለዝኹን ኣቓልቦ ይወሃቦ።

4. ቢሮ ጥዕና፤ እዚ ከም ሃገር ኮነ ክልል ፅቡቕ ጥራሕ ዘይኮነ ዝምስገን ስራሕቲ ዝተሳለጠሉ ሴክተር እዩ። ከይኮ ግን እዚ ቢሮ ውን ናይ ሓሶት ሪፖርት ተለካፊ እዩ። ንኣብነት ኣብ ሓደ 18 ጣብያታት ዘለዎ ወረዳ 15 ጣብያት ጥራሕ ጥዕና ኬላ ተሰራሕቲን እንዳሃለወ ከምኡ ውን ሆስፒታል ዘይኮነስ ዘይተማልአ ጥዕና ጣብያ ሒዝካ፤ ሽፋን 96 ዶ 100 ፐርሰንት ዶ ተባሂሉ ሪፖርት ዝግበረሉ ኩነታት ኣሎ። ይፍተሽ።

5. ቢሮ ፍትሒ፤ እንታይ ከንዛረበሉ! ሰቕ ጡዑም

6. ቢሮ ማይ ሃፍቲ፤ ሰብ ብፅምእን ርስሓትን ተወዲኡ ሪፖርት ግን ተሰቂሉ ይፈተሽ።

7. ቢሮ እቶት፤ መን ከንደይ ናብ ዝዘኡ የእቱ ከነደይ ከ ነመግስቲ የእቱ ይነፀር ይበሃል ኣሎ። ንመንግስቲ ዝተበሃለ እቶት ኣብ መነገዲ ዝበለፀ ወን ኣለዉ ይበሃል ኣሎ።

8. ኦዲት ቢሮ፤ ፖለቲካዊ ኦዲት የደለዮ ምጥፍፋእ ኣይቃለስን ይብሃል ኣሎ

9. ቢሮ ፅፅታ፤ ህዝቢ ትግራይ ሰላሙን ድሕንነቱን ምስ መንግስቲ ከይኮ ብምሕላው ተኣምር ክበሃል ዝኸእል ስራሕ ብምስራሕ ዝፍለጥ እዩ። ኣብ ከተመታት ዘሎ ናይ ኮሚዩኒ ፖሊስን ሐፋሽ ዘሳትፍ ናይ ፅፅታ ምንጋስ ስራሕትን ውን ዝነኣድ እዩ። እንተኹን ግን ኣብ ገለ ከባብታት ብፍላይ ዶብ ከባቢ ዘይ-ሕጋዊ ምዝዋር ኣፅዋር ይረኣይ እዩ። ይፈተሽ! 10. ቢሮ 10 ቢሮ ማሕበራዊ ጉዳያት፤ በዝሒ ህዝብና እናወሰኸ ከምኡ ውን ዝፍጠሩ ዘለዉ ለውጥታት ዝፈጠርዎም ማሕበራዊ ቀውስታት እንዳተጋደዱ እንዳሃለዉ፤ እንተዘይተጋግዩ እዚ ቢሮ ንኣብ ካ ኣለኹ ኢሉ ኣይፈልጥን። ብፍላይ ኣብ ከተማታትና ዝረኣዩ መደንፀውቲ ማሕበራዊ ቀውስታት ብዝተፈላለዩ መንገድታት ክለዩ እንዳተኸኣለ እዚ ቢሮ ዝሰርሐሎም ኣይመሰለንን። ኣእምሮ ሒሙማን፤ ኣረጋውያን፤ ህግውንቲ ከምኡ ውን ዝተፈለዩ ጠመተ ዝደልዩ ኣካላት ዝሕዝቡ መስርሕ ክታተ፤ እዚ ቢሮ ይፈተሽ።

11. ቢሮ ኢንዱስትሪን ከተማ ልምዓትን፤ ኣብ ትግራይ ኢንዱስትሪ ምሕያል ማሕበራውን ኢኮኖሚውን ፅቕጥታት ክፈትሕ ዝኸእል እዩ። ብፍላ ብፍላይ መተሓሳስቢ እንዳኹን ዝመፅእ ዘሎ ስራሕ ሰእነት ገጠርን ከተማን ቀንዲ መፍትሒኡ ኢንዱስትሪ ምስፍፋሕ እዩ። ነዚ ድማ ኢንቨስትመንት የድሊ። ሰለዚ ኣሰራርሓታትን ሕግታትን ኢንቨስትመንትን ጉዳያት ምስፍፋሕ ኢንዱስትሪን ተጣጣሪም ዝበለፀ ውፅኢት ዘምፅእሉ ወይ ድማ ፀገማት እንተሃልዮም ዝእለይሉ መስርሕ ይነፀር። ካልእ ኣብ ምስፍፋሕን ከተማታት ስትራቴጂክ ፕላን ዓብይ ኣቓልቦ ይገበር። ከተማታትና ናይ ነዊሕ እዋን ፕላን ብዝገባእ የቐምጣ።

12. ቴሌቪዥን ትግራይ፤ ብዓይ ኣባይ እዚ ቴሌቪዥን ትግራይ ህዝብና ከመይ ከምዝቐልደሉ ምስማዕካ! ዓመት ተፈቲና ዘይትሓልፍ ቴሌቪዥን ትግራይ ተባሂላ። ህዝብና ቀላዲ ከይኮ ኣሎ ብሰንኪ ቴሌቪዥን ትግራይ። ዝገርሙ ኣስማት ድማ ሂብዎ ኣሎ። ገለ ቆንጢረ ከስመዐካ፤

- ቶግ ቲቪ
- ትግራይ ባንድ
- ዲቪዲ ትግራይ ... ወይ ከም ቀደሙ ይኹን እቲ ባጀት ኣብ ካልእ ውራይ ይውዓል ወይ ድማ ይጥዕ!

13. ማረጋገጥ፤ ካብ ርስትነት ከምዝናገፍ ተስፋ ይግበር።

14. ኣኸሱም ዩንቨርሲቲ፤ ብርግፅ እዚ ትካል ብፌደራል እዩ ዝመሓደር። ዝብና ሰለዝኾነ ግን ንሕና እንተዘይኣድሒናዮ ካልኣት ክንዩ ኣየርከብሉን። ገና ኣብ ህፃንነቱ ዝኣረገ፤ ዓይነ መርፍኡ ዝጠፍኦ ትካል እዩ። ገና ፍጥር ከይበለ ናይ ሕማም ሪፖርት ልኹፍ ዝኮነ፤ ካብ ምቕማጡ ከይተሰኦ ብትምህርቲ ሚንስቴር ደረጃ ንምሓዝ ሪፖርት ብሞባኸዕቲ ዝለውሰ እዩ። ኣመራርሓ ይፈተሽ። እዚ ዩንቨርሲቲ ነባራት መምህራኑ በቢዓመቱ እንዳበተነ ከም ካሮት ንቁልቁል ዘዓቢ ዘሎ ትካል እዩ።

15. ማልት፤ ድምፁ ጠፊኡና ኣሎ። ብርግፅ እንታይ ዘይገበረ። ኣዲዳ በላዕቲ ፍቕዶ ወረዳታት ተከፋፊሉ። ሓቂ ንምዝራብ ዕውታት ከባብያዊ ልምዓት ማሕበራት ኣለዎ። ብኡ ልክዕ ድማ ገና ቴሌቶን ተኣኪቡ ከይተወድኦ ናብ ስርቂ ዝዋፈራ ከባብያዊ ልምዓት ማሕበራት ኣለዎ። ከም ውልቀ ሰብ ግን ማሕበር ልምዓት ትግራይ ክበሃል ከሎ እምበር፤ ማሕበር ልምዓት ክስታይ ወረዳ ክበሃል ከሎ ቃሕ ኣይብለንን። ዝከኣል እንተኾይኑ እተን ከባብያዊ ማሕበራት ናብ ማሕበር ልምዓት ትግራይ ዝጥርነፋሉ እም ቡሱል ኣመራርሓ ኣቐሚጢካ ማልት ዝሓበረን ዝደልደለን ማሕበር እንተዝኸውን።

ኣብ መወዳእታ እዚ ክብል ከለኹ በይንኻ ከም ውልቀ ሰብ ይምልከታ ወይ ክትውድኦ ትኸእል ኢኻ ኢል ዘይኮነ፤ ኣማኺልካ ትመርሖ ሓበራዊ መሪሕነት ትኹርት ክትህበሉ ኢል እዩ።

ካልእ ብገይ ኣባይ፤ ቢሮ ሓለፍቲ ከኑ ሓለፍቲ ትካላት ካብ ሓደ ዘመነ ስልጣን ማለት ውን 5 ዓመት ብጣዕሚ መፀገሚ ከይኑ እንተተረኺቡ ድማ 10 ዓመት ንላዕሊ ኣብ ሓደ ቦታ ክፀንሑ የብሎምን። ካብዚ ዝተቐመጠ ግዜ ንላዕሊ ምፅናሕ ኔትዎርክ ካብ ምዝርጋሕን ምጥልላፍን ወፃኢ ካልእ ረብሓ ዘለዎ መሲሉ ኣይተርኣዩንን።

ምስ ሰላምታ